

Bruxelles, den 19. maj 2026
(OR. en)

9302/26

JAI 590
SCHENGEN 9
SCH-EVAL 22
FRONT 94
IXIM 111
MIGR 134
ASILE 46
ENFOPOL 174
COMIX 112
CORDROGUE 65
VISA 52
CH
IS
LI
NO

FØLGESKRIVELSE

fra: Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen

modtaget: 18. maj 2026

til: Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union

Komm. dok. nr.: COM(2026) 150 final

Vedr.: MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET
Schengenstatusrapport 2026

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 150 final.

Bilag: COM(2026) 150 final

Bruxelles, den 18.5.2026
COM(2026) 150 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE
UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Schengenstatusrapport 2026

{SWD(2026) 150 final}

SCHENGENSTATUSRAPPORT 2026

1. SCHENGEN I EN VERDEN I FORANDRING: KONSOLIDERING OG FORBEREDELSE TIL FREMTIDIGE UDFORDRINGER

Siden lanceringen af Schengencyklussen i 2022 ⁽¹⁾ har den årlige Schengenstatusrapport givet et **strategisk overblik og et omfattende situationsbillede** af Schengenområdet. På grundlag af integrerede analyser og evidensbaserede indsigter har rapporten formet en sammenhængende og fremadskuende politisk dagsorden for Schengen. Den har sikret vedvarende politisk opmærksomhed i Schengenrådet, støttet en effektiv prioritering og bidraget til en mere koordineret indsats i Schengenspørgsmål.

Schengenområdet viser fortsat modstandsdygtighed, hvilket understøttes af **fælles bestræbelser** på både EU-plan og nationalt plan, som **har givet konkrete resultater**. Disse omfatter et fald i antallet af ulovlige grænsepassager og sekundære bevægelser inden for Schengenområdet, et styrket grænseoverskridende samarbejde og en stigning i antallet af effektive tilbagesendelser af personer, der ikke har ret til at opholde sig i EU.

På trods af disse håndgribelige resultater peger Schengenevalueringerne fortsat på mangler, som bør afhjælpes snarest muligt. Det er særlig vigtigt i den nuværende kontekst med et **ustabilt geopolitisk miljø** og et stadig mere komplekst **sikkerhedsbillede**, som kræver et fælles ansvar for at sikre, at Schengenområdet forbliver sikkert, samlet og modstandsdygtigt.

For den femte Schengencyklus (2026-2027) vil fokus være på: konsolidering af de opnåede resultater, afhjælpning af de resterende mangler og styrkelse af beredskabet til at imødegå aktuelle og fremtidige udfordringer. Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme (FFR) udgør en strategisk mulighed for yderligere at støtte vedvarende og målrettede investeringer i reformer, der bidrager til et velfungerende Schengenområde.

Ved at fokusere på konsolidering og forberedelse vil EU fortsat levere et af sine mest håndgribelige resultater: et Schengenområde, der står sikkert, samlet og robust over for nye udfordringer.

2. SCHENGENSTATUSRAPPORTEN FOR 2026: TID TIL KONSOLIDERING

2.1. Schengens eksterne dimension: en strategisk tilgang til EU's visumpolitik

I 2025 var Schengenområdet fortsat verdens mest besøgte destination, og det tiltrak mere end 790 mio. rejsende. Schengenstaterne udstedte 10 mio. visa, og mere end 60 lande havde visumfri adgang til Schengenområdet. Som Unionens første linje i sikkerhedsscreeningen er den **fælles visumpolitik** afgørende for Europas sikkerhed, idet den bidrager til at forebygge ulovlig migration, organiseret kriminalitet og terrorisme. Den letter også bona fide-rejsendes adgang til Schengen og sikrer tillidsfulde relationer til partnerlande, der bygger på respekt for og tilpasning til Unionens regler.

⁽¹⁾ Schengencyklussen er struktureret omkring en årlig rapporterings- og opfølgingsramme bestående af følgende instrumenter: Schengenstatusrapporten, som fastlægger de vigtigste politiske og operationelle prioriteter, der skal danne rettesnor for de kvartalsvise møder i Schengenrådet, Schengenbarometer+, som to gange om året giver et regelmæssigt situationsbillede af udviklingen i hele området på grundlag af bidrag fra medlemsstaterne og EU-agenturerne, samt Schengenresultattavlen, jf. fodnote 60. Kommissionens Schengenkoordinator støtter cyklussens overordnede funktion gennem struktureret bilateralt og multilateralt samarbejde med medlemsstaterne.

I januar 2026 vedtog Kommissionen den første **strategi for EU-visumpolitik** nogensinde ⁽²⁾, hvori der fastlægges en ramme for en visumpolitik, der fremmer Unionens langsigtede interesser, styrker sikkerheden i hele Schengenområdet, fremmer EU's velstand og konkurrenceevne og styrker Unionens position og modstandsdygtighed på den globale scene.

Strategien fastlægger en **ambitiøs dagsorden og konkrete tiltag**, der vil bidrage til at styrke Schengens eksterne dimension. I denne Schengencyklus vil fokus være på at udvikle en ny vurderingsramme med klare kriterier for tildeling af visumfri status til partnerlande, så EU's strategiske interesser varetages mere effektivt, samt på at forberede en målrettet revision af visumkodeksen for at styrke EU's sikkerhed. For yderligere at styrke EU's globale konkurrenceevne vil strategien også fremme partnerskaber med centrale partnerlande for bedre at matche globale talenter med arbejdsmarkedets behov i EU. I denne sammenhæng har åbningen af det første Legal Gateway-kontor i Indien ⁽³⁾ markeret et vigtigt skridt i retning af at tiltrække talenter og styrke et gensidigt fordelagtigt samarbejde. Fokus bør nu være på en vellykket udrulning heraf samt på at etablere kontorer for lovlige adgangsveje til Europa i andre centrale partnerlande.

Desuden blev der i strategien varslet målrettede foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes kapacitet til effektivt at håndtere **visumprocessen**. Schengenevalueringerne og overvågningsaktiviteterne i 2025 viser, at behandlingen af visumansøgninger generelt er velfungerende, og at der er etableret processer, som sikrer afgørelser af høj kvalitet. Selv om der er taget væsentlige skridt til at nedbringe ventetiderne for at få en tid til at indgive en visumansøgning og for behandlingen af visumansøgninger, oplever konsulater nogle steder stadig betydelige forsinkelser. Gennemførelsen af strategien vil derfor også hjælpe medlemsstaterne med at håndtere store ansøgningsmængder, navnlig i spidsbelastningsperioder, f.eks. gennem udrulningen af IT-systemer til grænseforvaltning samt målrettet støtte fra Frontex til uddannelse af konsulære repræsentanter og bistand til dokumentverificering og afsløring af dokumentfalsk.

2.2. En integreret ydre grænse for et sikkert Schengenområde

Opretholdelsen af sikkerheden ved Schengenområdets ydre grænser kræver fortsat årvågenhed over for geopolitiske risici i udvikling, samtidig med at det sikres, at de grundlæggende rettigheder respekteres ⁽⁴⁾.

I midten af oktober 2025 begyndte Schengenstaterne gradvist at udrulle **ind- og udrejsesystemet (EES)**, et af verdens mest avancerede grænseforvaltningssystemer, som gør det muligt at registrere tredjelandstatsborgere og dele realtidsoplysninger om, hvem der passerer EU's grænser, hvornår og hvor, samt oplysninger om nægtelser af indrejse. Under den seks måneder lange gradvise idriftsættelse har systemet vist klare fordele for unionsborgernes sikkerhed ved at forhindre kriminelle, bedragere og dokumentforfalskere i at krydse grænser under falske identiteter eller med falske dokumenter. Siden lanceringen har Schengenstaterne registreret mere end 60 millioner ind- og udrejser for tredjelandstatsborgere. Desuden blev over 30 000 nægtelser af indrejse registreret i systemet som følge af manglende overholdelse af indrejsebetingelserne. Blandt disse tilfælde blev næsten 800 personer anset for at udgøre en trussel mod den indre sikkerhed, mens næsten 7 000 rejsende blev nægtet indrejse, fordi de havde overskredet den tilladte opholdsperiode i Schengenområdet ⁽⁵⁾. Siden EES blev sat i drift, er det daglige antal

⁽²⁾ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om strategien for EU-visumpolitikken (COM(2026) 43 final, 29. januar 2026).

⁽³⁾ EU Legal Gateway (<https://eu-legal-gateway.eu/>).

⁽⁴⁾ Det Europæiske Råd, *møde i Det Europæiske Råd* (19. marts 2026) – *konklusioner*, EUCO 1/26, 19. marts 2026.

⁽⁵⁾ Tallene er ajourført frem til den 20. april 2026.

fingeraftrykskontroller i Schengeninformationssystemet (SIS) og det automatiserede fingeraftryksidentifikationssystem (AFIS), som foretages af samtlige medlemsstater, steget fra ca. 17 000 til omkring 87 000.

Under den gradvise idriftsættelse gennemførte langt de fleste Schengenstater EES effektivt, og de fleste lande lå over de krævede registreringstærskler. Muligheden for midlertidigt at suspendere driften af EES enten helt eller delvist blev kun anvendt et begrænset antal gange. Nogle Schengenstater oplevede udfordringer vedrørende infrastrukturen, f.eks. med selvbetjeningssystemernes funktion, kapaciteten til fuldt ud at registrere biometriske data og overbelastning af flytrafikken i bestemte tidsrum.

EES blev fuldt udrullet med alle funktioner på alle grænseovergangssteder i Schengenområdet den 10. april 2026. Samlet set har EES fungeret effektivt og medført synlige fordele for EU's sikkerhed. For yderligere at optimere gennemførelsen af EES opfordres medlemsstaterne til i højere grad at anvende automatisering ved grænserne ⁽⁶⁾, sikre indsættelsen af et tilstrækkeligt antal grænsevagter og personale til styring af passagerstrømme samt sørge for tilstrækkelig infrastruktur, udstyr, vejledning og uddannelse. Samtidig fortsætter Kommissionen, medlemsstaterne samt interessenterne inden for transport og turisme den tætte koordinering, navnlig med henblik på sommerens rejseperiode.

Den kommende lancering af **det europæiske system vedrørende rejseinformation og rejsetilladelse** (ETIAS) vil markere endnu et konkret skridt i den fortsatte styrkelse af beskyttelsen af EU's ydre grænser. Det vil gøre det muligt at identificere og vurdere personer, der udgør potentielle risici, og forhindre dem i at rejse ind i Schengenområdet, samtidig med at der sikres gnidningsløse rejser for langt størstedelen af de besøgende. Det vil tilføre en klar merværdi ved at styrke risikovurderingen forud for rejsen og gøre det muligt på et tidligere tidspunkt at identificere potentielle sikkerhedsproblemer inden ankomsten til de ydre grænser. Forberedelserne skrider frem, og der gøres en koordineret indsats på EU-plan og nationalt plan for at sikre en effektiv udrulning af ETIAS. Tidlig inddragelse af interessenter fra rejsebranchen er afgørende for, at denne indsats kan lykkes.

Ud over brug af de mest moderne IT-systemer skal der være **stærke og permanente grænsekontrolkapaciteter** på plads for at beskytte sikkerheden ved vores fælles ydre grænser. Disse kapaciteter afhænger af, at der er passende udstyr til rådighed, samt af et tilstrækkeligt antal veluddannede grænsevagter ved Schengenrådets ydre grænser. Selv om flere medlemsstater ⁽⁷⁾ i 2025 forbedrede situationen ved at træffe foranstaltninger til at øge bemandingsniveauet, påvirker vedvarende personalemangel fortsat nøglefunktioner ⁽⁸⁾ på grund af mangel på ressourcer og fraværet af strukturerede personalestrategier på mellemlang og lang sigt.

Selv om der fortsat er behov for yderligere indsats for at øge antallet af uddannede grænsevagter, støttede Det Europæiske Agentur for Grænse- og Kystbevogtning (Frontex) i 2025 medlemsstaterne med 18 453 udsendelser af personel fra det stående korps ⁽⁹⁾, som ydede operationel, teknisk og logistisk bistand i 35 operationer i centrale medlemsstater ⁽¹⁰⁾. Kommissionen er i 2026 ved at udarbejde et lovgivningsforslag med henblik på yderligere at styrke Frontex' mandat.

⁽⁶⁾ F.eks. anvendelse af forhåndsregistreringskiosker, elektroniske paskontroller og mobilapplikationen "Travel to Europe", som er udviklet af Frontex.

⁽⁷⁾ Navnlig i Tjekkiet, Estland, Grækenland, Frankrig, Kroatien, Italien, Malta, Østrig, Polen og Rumænien.

⁽⁸⁾ Navnlig i Spanien, Letland, Litauen, Portugal, Slovenien og Slovakiet.

⁽⁹⁾ Disse omfatter personel fra kategori 1, 2 og 3. Et medlem af personellet kan udsendes flere gange, og de mest betydelige udsendelser i 2025 var de fælles operationer i Grækenland, Spanien og Italien.

⁽¹⁰⁾ Frontex, *2025 in brief*, (https://www.frontex.europa.eu/2025-in-brief/#under_hero_section).

Grænsekontrol

Grænsekontrol af høj kvalitet ved EU's ydre grænser er afgørende for at forebygge alvorlige sikkerhedstrusler, inden de når Schengenområdet. Flere Schengenstater forbedrede kvaliteten af grænsekontrollen gennem mere konsekvent kontrol af indrejsebetingelserne og øget brug af automatisering ⁽¹¹⁾. Nogle lande har gjort betydelige fremskridt på dette område. Rumænien gennemførte f.eks. med succes en automatisering af procedurerne for indberetning af hit fra sine e-gates til grænsekontrollen i anden linje og integrerede det nationale system for forhåndsinformation om passagerer i sit grænsekontrollsystem. Disse foranstaltninger har gjort det muligt at gennemføre effektiv grænsekontrol af høj kvalitet.

Ikke desto mindre er der fortsat behov for yderligere bestræbelser for at forbedre den effektive anvendelse af EU-databaser og nationale databaser, styrke foranstaltningerne mod dokumentfalsk, forbedre samarbejdet mellem myndighederne og indføre biometrisk verifikation for at lukke de eksisterende huller og styrke sikkerheden ⁽¹²⁾.

I 2025 blev der gennemført én uanmeldt Schengenevaluering, hvor alvorlige mangler i medlemsstatens ⁽¹³⁾ kapacitet til at forvalte sine ydre grænser blev konstateret. Efter evalueringen iværksatte medlemsstatens myndigheder med støtte fra Frontex straks afhjælpende foranstaltninger.

Grænseovervågning

En kombination af robust grænsekontrol og effektiv grænseovervågning sikrer det **mest effektive beskyttelsesniveau**. Antallet af registrerede ulovlige grænsepassager ved EU's ydre grænser er faldet støt i de seneste år og ligger nu på under 180 000, hvilket svarer til et yderligere fald på over 25 % i forhold til 2024 ⁽¹⁴⁾. I flere Schengenstater ⁽¹⁵⁾ har styrket overvågning bidraget til bedre afsløringsgrader, hurtigere responstider, færre ulovlige grænsepassager og forbedret situationsbevidsthed. Også EU's østlige landgrænseafsnit er blevet styrket betydeligt gennem bæredygtige integrerede overvågningsindsatser, der støttes af nationale midler og EU-midler. Der blev foretaget betydelige investeringer i kapaciteterne til grænseovervågning, herunder køb af nyt udstyr, reovering af eksisterende udstyr og øget brug af avancerede teknologier såsom ubemandede luftfartøjer og søfartøjer, opgraderede radiokapaciteter og nyt stationært udstyr.

På trods af disse fremskridt er **overvågningsdækningen og integrationen af systemerne fortsat uensartet** i Schengenområdet, hvilket afspejler mangler i udstyr, vedligeholdelse og strategisk planlægning. I flere medlemsstater ⁽¹⁶⁾ er en integreret tilgang til grænseovervågning endnu ikke fuldt etableret, navnlig hvad angår tidlig opdagelse af ulovlige ankomster og risikovurdering i realtid.

Tilsvarende er der med udgangspunkt i de eksisterende **nationale og europæiske kapaciteter** behov for yderligere fremskridt hen imod et fuldt integreret og sammenhængende situationsbillede for at styrke medlemsstaternes kapacitet til at udvikle et omfattende og ajourført efterretningsgrundlag om migrationsstrømme, smuglernetværk

⁽¹¹⁾For eksempel i: Bulgarien, Frankrig, Østrig, Polen, Rumænien, Finland og Schweiz.

⁽¹²⁾For eksempel i: Bulgarien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Ungarn, Portugal og Slovenien.

⁽¹³⁾En uanmeldt Schengenevaluering i Portugal i december 2025 afslørede alvorlige mangler i gennemførelsen af kontrollen ved de ydre grænser i Lissabons lufthavn.

⁽¹⁴⁾Frontex: "Irregular border crossings down 26% in 2025, Europe must stay prepared" (Irregulære grænsepassager faldt med 26 % i 2025 – Europa skal fortsat være forberedt), (<https://www.frontex.europa.eu/media-centre/news/news-release/frontex-irregular-border-crossings-down-26-in-2025-europe-must-stay-prepared-lyKpVb>).

⁽¹⁵⁾Såsom Bulgarien, Estland, Letland, Litauen, Ungarn, Norge, Polen, Rumænien og Finland.

⁽¹⁶⁾For eksempel i: Danmark, Grækenland, Frankrig, Kroatien og Slovenien.

og nye trusler. Dette vil blive opnået gennem en effektiv gennemførelse af det europæiske grænseovervågningssystem (Eurosur), som er den teknologiske og operationelle rygrad i EU's grænsesikkerhed. Det vil bidrage til at forbedre Schengenområdet kapacitet til at håndtere pludselige ankomster eller nye sikkerhedstrusler. Tættere synergier mellem grænsemyndighederne og Europol ville også styrke situationsbevidstheden og risikoanalysen og forbedre påvisningen af grænseoverskridende kriminelle trusler og terrortrusler.

Styrkelsen af modstandsdygtigheden ved de fælles ydre grænser kræver stærkere koordinering mellem alle de aktører, der er involveret i grænseforvaltning, migration og tilbagesendelse. Fra juni 2026 vil den nye screeningprocedure ved Unionens ydre grænser gøre det muligt hurtigt at identificere og vurdere alle tredjelandstatsborgere, der forsøger ulovligt at rejse ind i Unionen. I den forbindelse er det vigtigt, at alle medlemsstater er klar til at gennemføre de nye **regler om screening** for at sikre, at den relevante procedure følges for alle personer, der skal screenes ⁽¹⁷⁾. Denne ramme vil være afgørende både for sikkerheden og for en effektiv migrationsstyring i EU, og rammens praktiske anvendelse vil blive vurderet under de Schengenevalueringer, der er planlagt til andet halvår af 2026.

Beredskabsplanlægning

Der er gjort betydelige fremskridt, idet alle medlemsstater har udarbejdet **beredskabsplaner** for grænseforvaltning i tilfælde af en massetilstrømning af tredjelandstatsborgere ved EU's grænser. Desuden har langt de fleste medlemsstater indført beredskabsplaner baseret på omfattende risikovurderinger og scenarier, idet kun tre lande ⁽¹⁸⁾ stadig er i færd med at formalisere sådanne planer, og seks ⁽¹⁹⁾ har endnu ikke afprøvet gennemførelsen af deres beredskabsplaner.

Beredskabsrammerne har traditionelt været fokuseret på grænseforvaltning, men de skal i højere grad integrere andre relaterede processer, navnlig processer vedrørende tilbagesendelse. Det nationale beredskab er fortsat uensartet, og det bliver stadig tydeligere, at det, der tidligere kan have været tilstrækkeligt, ikke længere er tilstrækkeligt til at imødegå de aktuelle udfordringer, navnlig i lyset af den igangværende krise i Mellemøsten. Schengenevalueringer viser, at flertallet af Schengenstaterne ⁽²⁰⁾ fortsat skal integrere tilbagesendelsesoperationer fuldt ud på grundlag af risikoanalyser. For at afhjælpe dette bør beredskabsplanlægningen i højere grad være af reel europæisk karakter, idet de nationale rammer mere systematisk bør tilpasses EU-værktøjer og -mekanismer og bør kobles bedre til planlægningen i de tilstødende medlemsstater. Dette vil gøre det muligt at reagere kollektivt hurtigere, mere forudsigeligt og mere koordineret, når der opstår pres.

Samtidig er det afgørende at gå fra i vid udstrækning formelle planlægningsrammer til systemer, der er fuldt integreret i den daglige praksis og i stand til at understøtte en hurtig og koordineret indsats, når der opstår kriser. I otte Schengenstater ⁽²¹⁾ omfatter de nationale planer ikke muligheden for at anvende europæisk støtte, elleve ⁽²²⁾ dækker ikke koordinering med Frontex, og ti har ikke konsulteret nabomedlemsstater ved udarbejdelsen

⁽¹⁷⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1356 af 14. maj 2024 om indførelse af screening af tredjelandstatsborgere ved de ydre grænser og om ændring af forordning (EF) nr. 767/2008, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240 og (EU) 2019/817 (EUT L, 2024/1356, 22.5.2024).

⁽¹⁸⁾ Grækenland, Spanien og Østrig.

⁽¹⁹⁾ Grækenland, Spanien, Italien, Nederlandene, Østrig og Schweiz.

⁽²⁰⁾ Navnlige: Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Danmark, Tyskland, Grækenland, Spanien, Island, Italien, Cypern, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Portugal, Slovakiet og Sverige.

⁽²¹⁾ Belgien, Tjekkiet, Grækenland, Spanien, Island, Norge, Schweiz og Sverige.

⁽²²⁾ Belgien, Tjekkiet, Danmark, Estland, Grækenland, Spanien, Island, Italien, Nederlandene, Østrig og Sverige.

af deres beredskabsplaner ⁽²³⁾ med henblik på at muliggøre hurtigere, mere forudsigelige og mere koordinerede kollektive reaktioner, når der opstår pres.

Desuden skal Unionen være forberedt på den potentielle trussel mod EU's indre sikkerhed, som russiske tidligere kombattanter, der har deltaget i aggressionen mod Ukraine, udgør. Som opfølgning på Det Europæiske Råds møde i marts 2026 vil Kommissionen udarbejde en vurdering af mulige måder at håndtere dette spørgsmål på.

Schengencyklussen 2026-2027 bør fortsat fokusere på at sikre en integreret ydre grænse for et sikkert Schengenområde. Dette omfatter styrket beredskabsplanlægning og situationsbevidsthed, en konsekvent forbedring af grænsekontrol og grænseovervågning, herunder gennem fuld anvendelse af IT-systemer, samt sikring af en effektiv gennemførelse af screeningprocedurene.

2.2 Effektive tilbagesendelsessystemer, der understøtter Schengenområdets integritet

Gennem årene er tilbagesendelse blevet en central prioritet, der anerkendes som et element, der understøtter systemets samlede troværdighed, effektivitet og bæredygtighed. Det er derfor en grundlæggende forudsætning for et velfungerende Schengenområde, at personer uden ret til ophold tilbagesendes.

En ny retlig ramme for et fælles europæisk tilbagesendelsessystem

Med Kommissionens forslag til en ny forordning om tilbagesendelse ⁽²⁴⁾ tages der fat på centrale strukturelle hindringer, der blev identificeret i tidligere periodiske Schengenevalueringer og i den tematiske Schengenevaluering i 2024 om mere effektive tilbagesendelser. Kommissionen hilser indledningen af de interinstitutionelle forhandlinger velkommen og står klar til at støtte en endelig aftale, der opfylder EU's behov.

Parallelt hermed har tilbagesendelseskoordinatoren gennem netværket på højt plan for tilbagesendelse spillet en central rolle i udformningen af en mere sammenhængende og strategisk EU-tilgang til tilbagesendelse ved at fremme systematisk udveksling af god praksis om tilbagesendelse til politisk følsomme og prioriterede tredjelande samt om tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold, der udgør en sikkerhedstrussel. Der blev navnlig gjort fremskridt gennem taskforcen vedrørende statistik med henblik på at styrke overvågningen og forbedre pålideligheden af data om tilbagesendelse. Koordinatoren prioriterede også at styrke samarbejdet om uledsagede mindreårige, bl.a. gennem udvekslinger mellem medlemsstaterne og ved at undersøge fælles tilgange sammen med partnerlande.

Operationelle forbedringer, der fremmer mere effektive tilbagesendelser

Tilbagesendelsespolitikernes effektivitet måles på håndgribelige resultater i praksis. I 2025 blev der konstateret en svagt stigende tendens i effektiviteten af de nationale tilbagesendelsessystemer i 17 Schengenstater ⁽²⁵⁾. Disse fremskridt medførte i 2025 et **øget antal effektive tilbagesendelser**, hvilket svarer til en stigning på 19 % i forhold til året før. Nationale lovgivningsreformer bidrog til fremskridtene, herunder reformer, der blev vedtaget med henblik på at gennemføre pagten om migration og asyl. Frontex ydede medlemsstaterne betydelig støtte på tilbagesendelsesområdet. I 2025 indsatte **Frontex** 140

⁽²³⁾ Belgien, Danmark, Grækenland, Spanien, Island, Italien, Malta, Nederlandene, Slovenien og Sverige.

⁽²⁴⁾ Kommissionen, forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et fælles system for tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere med ulovligt ophold i Unionen, COM(2025) 101 final.

⁽²⁵⁾ Belgien, Danmark, Tyskland, Estland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Island, Italien, Cypern, Litauen, Luxembourg, Polen, Portugal, Finland og Sverige.

tilbagesendelsesspecialister⁽²⁶⁾ og støttede 63 500 effektive tilbagesendelser, svarende til 42 % af det samlede antal, hvilket bekræfter den vedvarende opadgående tendens, der er konstateret i de seneste år.

Der er behov for en yderligere indsats i alle medlemsstater for at håndtere udfordringerne i forbindelse med rettidig udstedelse af afgørelser om tilbagesendelse, strømlining af procedurer⁽²⁷⁾ og gennemførelse af foranstaltninger til at forebygge forsvinden og uautoriserede sekundære bevægelser⁽²⁸⁾. Det er især vigtigt i forbindelse med personer, der kan udgøre en sikkerhedsrisiko, hvilket kræver inddragelse af flere myndigheder, specialiseret ekspertise og foranstaltninger til at forhindre forsvinden⁽²⁹⁾. Schengenevalueringerne afdækkede en uoverensstemmelse mellem antallet af udstedte afgørelser om tilbagesendelse og antallet af indberetninger om tilbagesendelse oprettet i Schengeninformationssystemet samt manglende konsekvent registrering af alle relevante oplysninger i systemet⁽³⁰⁾. Det er derfor afgørende at gøre fuld brug af SIS-indberetninger om tilbagesendelse ved systematisk at medtage alle relevante oplysninger såsom biometriske data, fotografier og sikkerhedspåtegninger.

Frivillig tilbagevenden anerkendes i stigende grad som en central komponent i en effektiv og bæredygtig EU-tilbagesendelsespolitik. Selv om nogle medlemsstater⁽³¹⁾ er gået over til mere proaktive og skræddersyede modeller, er det fulde potentiale i frivillig tilbagevenden endnu ikke realiseret gennem en konsekvent integration heraf i de nationale rammer for tilbagesendelse⁽³²⁾.

Medlemsstaterne har gjort en indsats for at styrke **de operationelle kapaciteter**, bl.a. ved at forbedre uddannelsesrammerne⁽³³⁾, afsætte yderligere personale⁽³⁴⁾ og styrke koordineringen mellem nationale myndigheder⁽³⁵⁾. Der er behov for yderligere indsats for at sikre en vedvarende positiv effekt på de operationelle resultater, navnlig hvor manglen på tilstrækkelige og passende kapaciteter fortsat er en af de vigtigste hindringer for at gennemføre tilbagesendelser⁽³⁶⁾.

Den gradvise **modernisering af operationelle værktøjer og systemer til brug for tilbagesendelse** skrider frem i flere medlemsstater⁽³⁷⁾. Denne proces er dog endnu ikke fuldført. Navnlig er forbedringen af sagsstyringssystemerne for tilbagesendelsessager stadig i gang i flere Schengenlande⁽³⁸⁾, hvilket understreger behovet for at fremskynde

⁽²⁶⁾På trods af dette tal er der fortsat udfordringer med at opfylde behovet for udsendelse af tilbagesendelsesspecialister på grund af de høje krav til sprogfærdigheder og specialiserede operationelle færdigheder.

⁽²⁷⁾For eksempel i: Spanien, Italien, Polen og Portugal.

⁽²⁸⁾For eksempel i: Spanien, Portugal og Schweiz.

⁽²⁹⁾Jf. samlingen for 2026 af bedste praksis inden for rammerne af Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen. Bulgariens fremgangsmåde, der består i systematisk at interviewe pågrebne tredjelandstatsborgere og kontrollere dem i EU-databaser og internationale databaser med henblik på at opdage potentielle sikkerhedsrisici, blev under landets Schengenevaluering identificeret som bedste praksis.

⁽³⁰⁾I henhold til artikel 3, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1860 af 28. november 2018 om brug af Schengeninformationssystemet i forbindelse med tilbagesendelse af tredjelandstatsborgere med ulovligt ophold (EUT L 312 af 7.12.2018) har medlemsstaterne pligt til at oprette en indberetning om tilbagesendelse, efter at der er truffet en afgørelse om tilbagesendelse.

⁽³¹⁾For eksempel i: Belgien og Italien.

⁽³²⁾For eksempel i: Spanien og Portugal.

⁽³³⁾Belgien, Frankrig og Italien.

⁽³⁴⁾For eksempel i: Italien, Litauen og Malta.

⁽³⁵⁾F.eks. i Finland.

⁽³⁶⁾Navnlig i Grækenland, Spanien og Portugal.

⁽³⁷⁾Herunder Frankrig og Cypern.

⁽³⁸⁾Såsom: Belgien, Bulgarien, Danmark, Tyskland, Grækenland, Spanien, Island, Italien, Letland, Liechtenstein, Luxembourg, Ungarn, Malta, Portugal, Slovenien og Slovakiet.

den digitale omstilling som led i forberedelserne til næste fase af digitaliseringen af tilbagesendelsesprocedurer på EU-plan og Kommissionens kommende lovgivningsforslag på dette område i 2026.

Tilbagesendelsesprocessen skal ledsages af stærke og effektive **garantier for at sikre de grundlæggende rettigheder**. I 2025 ses en generel forbedring af kvaliteten og anvendelsen af disse garantier. Flere medlemsstater ⁽³⁹⁾ forbedrede deres beslutningsprocesser i forbindelse med tilbagesendelse for at sikre overholdelsen af princippet om *nonrefoulement*, retten til at blive hørt, tilvejebringelsen af tilstrækkelige oplysninger og effektiv adgang til retsmidler. Det er dog nødvendigt med yderligere bestræbelser for at konsolidere og fastholde disse forbedringer ⁽⁴⁰⁾, herunder for så vidt angår ordninger for tilsyn med tvangsmæssig tilbagesendelse ⁽⁴¹⁾ og klageprocedurer vedrørende afgørelser om tilbagesendelse ⁽⁴²⁾.

Effektiv tilbagesendelse af tredjelandsstatsborgere vil fortsat være en central prioritet i Schengencyklussen 2026–2027. I 2026 lanceres den nye grænseprocedure ved tilbagesendelse i henhold til pagten om migration og asyl. Det er derfor afgørende, at de nationale systemer er fuldt forberedte med henblik på at sikre en effektiv og konsekvent gennemførelse af pagten. En fuldstændig og rettidig gennemførelse af Schengenevalueringshenstillingerne vil spille en central rolle for opfyldelsen af dette mål.

2.3 Samarbejde om den indre sikkerhed

Samarbejde om den indre sikkerhed er afgørende for Schengenområdet, da det omfatter foranstaltninger, der opretholder sikkerheden og sikrer effektiv retshåndhævelse. Schengenevalueringerne viser imidlertid, at der stadig består visse udfordringer.

Effektiv og sikker udveksling af oplysninger

Udveksling af oplysninger er et centralt element i Schengens system for den indre sikkerhed. Særlige fremskridt er konstateret i 19 medlemsstater, der har meddelt fuld gennemførelse af **direktivet om udveksling af oplysninger** ⁽⁴³⁾, og i 18 medlemsstater ⁽⁴⁴⁾, der har etableret nationale sagsforvaltningssystemer, som er interoperable med netværksprogrammet til sikker informationsudveksling (SIENA). Schengenevalueringerne i 2025 viser imidlertid en kløft mellem den formelle gennemførelse af direktivet og den operationelle effektivitet. I ingen af de fem medlemsstater, der blev evalueret i 2025 ⁽⁴⁵⁾, opfylder det centrale kontaktpunkt (SPOC) endnu fuldt ud direktivets krav, hvilket medfører en langsommere grænseoverskridende udveksling af oplysninger, som også er mindre standardiseret og mere fejlbehæftet end tilsigtet.

⁽³⁹⁾ Såsom Belgien, Malta og Portugal.

⁽⁴⁰⁾ For eksempel i: Grækenland og Ungarn.

⁽⁴¹⁾ For eksempel i: Tjekkiet, Tyskland, Spanien, Island, Østrig og Portugal.

⁽⁴²⁾ Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Estland, Grækenland, Spanien, Kroatien, Island, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Malta, Nederlandene, Norge, Østrig, Portugal, Rumænien, Slovenien, Slovakiet, Finland og Sverige.

⁽⁴³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/977 af 10. maj 2023 om udveksling af oplysninger mellem medlemsstaternes retshåndhævende myndigheder, EUT L 134, 22.5.2023. Med direktivet fastsættes harmoniserede regler for hensigtsmæssig og hurtig udveksling af oplysninger mellem de kompetente retshåndhævende myndigheder med henblik på at forebygge, afsløre eller efterforske strafbare handlinger. I april 2026 havde 19 medlemsstater meddelt fuld gennemførelse af direktivet, mens fire havde meddelt delvis gennemførelse. Der blev afgivet begrundede udtalelser til de resterende tre medlemsstater (Belgien, Estland og Spanien).

⁽⁴⁴⁾ Tjekkiet, Tyskland, Irland, Grækenland, Kroatien, Italien, Cypern, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Nederlandene, Norge, Østrig, Portugal, Slovenien, Schweiz og Sverige.

⁽⁴⁵⁾ Bulgarien, Østrig, Rumænien, Slovenien og Schweiz.

Schengenevalueringer har vist, at SIS' funktioner ikke udnyttes fuldt ud ⁽⁴⁶⁾. Således gennemføres den systematiske tilknytning af biometriske data til SIS-indberetninger, udrulningen og anvendelsen af fingeraftrykssøgninger blandt alle relevante myndigheder, navnlig under grænsekontrol og hos migrationsmyndighederne ⁽⁴⁷⁾, samt delingen af SIS-hit vedrørende terrorisme med Europol fortsat ikke ensartet ⁽⁴⁸⁾. Derimod opnår medlemsstater, som har investeret i automatisering og systematisk integration af sagsforvaltningssystemer og nationale databaser, påviseligt bedre operationelle resultater ⁽⁴⁹⁾.

Derudover er der strukturelle udfordringer med hensyn til **personaleressourcer** og **teknisk kapacitet**. Flere medlemsstater ⁽⁵⁰⁾ står over for personalemangel enten i deres N.SIS-kontorer og/eller SIRENE-kontorer ⁽⁵¹⁾ og SPOC'er, hvilket påvirker driftskontinuiteten og kvaliteten af udvekslingen af oplysninger negativt.

Retshåndhævelsessamarbejde

Schengenevalueringer viser konsekvent, at det retlige og institutionelle grundlag for grænseoverskridende retshåndhævelsessamarbejde generelt er på plads i hele Schengenområdet, men at det operationelle potentiale fortsat ikke udnyttes fuldt ud. Politisamarbejdscentre er værdifulde knudepunkter for det daglige samarbejde, men de fungerer fortsat overvejende som formidlere af oplysninger snarere end som operationelle katalysatorer ⁽⁵²⁾.

Fælles operationer viser et blandet billede. Det grænseoverskridende samarbejde mellem Østrig og Ungarn er et stærkt eksempel på, hvordan forskellige værktøjer ⁽⁵³⁾ kan kombineres i ét sammenhængende system. I mange medlemsstater er fælles operationer imidlertid fortsat reaktive, og de afhænger af partnernes initiativ. Der gennemføres systematisk færre udgående end indgående overvågnings- og forfølgelsesoperationer, og infrastrukturen til et fælles operationelt situationsbillede mangler i vid udstrækning.

Kommissionen arbejder tæt sammen med medlemsstaterne om at håndtere disse og andre udfordringer og har oprettet **den uformelle ekspertgruppe om grænseoverskridende operationelt retshåndhævelsessamarbejde** med henblik på at udveksle bedste praksis, identificere fælles udfordringer og udvikle praktiske løsninger. På grundlag af gruppens arbejde vil Kommissionen udarbejde en undersøgelse, der kortlægger eksisterende samarbejdsaftaler, og som skal danne grundlag for at vurdere, om den eksisterende soft law-ramme for grænseoverskridende retshåndhævelsessamarbejde fortsat er tilstrækkelig. Dette bliver stadig mere relevant, eftersom opfordringen i EU's strategi for den indre

⁽⁴⁶⁾ Belgien, Bulgarien, Grækenland, Nederlandene, Norge, Østrig, Polen, Portugal, Slovenien, Slovakiet, Finland og Sverige.

⁽⁴⁷⁾ Der konstateres f.eks. uoverensstemmelser i Tjekkiet, Spanien, Frankrig, Island, Letland, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Malta, Polen, Portugal, Slovenien og Sverige.

⁽⁴⁸⁾ Dette er fortsat et problem i alle medlemsstater undtagen Østrig.

⁽⁴⁹⁾ Tyskland og Østrig.

⁽⁵⁰⁾ Bulgarien, Tjekkiet, Danmark, Estland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Island, Italien, Cypern, Letland, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Malta, Nederlandene, Østrig, Portugal, Rumænien, Slovenien, Finland og Sverige.

⁽⁵¹⁾ SIRENE står for Supplementary Information Request at the National Entries (anmodning om supplerende oplysninger ved det nationale grænseovergangssted). Medlemsstater, der anvender SIS, skal oprette et nationalt SIRENE-kontor, som er operationelt 24 timer i døgnet syv dage om ugen, og som er ansvarligt for udveksling af oplysninger og koordinering af aktiviteter i forbindelse med SIS-indberetninger.

⁽⁵²⁾ Rådets henstilling (EU) 2022/915 af 9. juni 2022 om operationelt retshåndhævelsessamarbejde (EUT L 158 af 13.6.2022).

⁽⁵³⁾ Bilaterale aftaler, fælles koordineringscentre og EMPACT.

sikkerhed ⁽⁵⁴⁾ til at oprette en højniveaugruppe om fremtiden for det operationelle retshåndhævelsessamarbejde er et direkte svar på, hvad Schengenevalueringer konsekvent har vist: de eksisterende redskaber er i vid udstrækning solide, men kræver et mere solidt retsgrundlag. Samtidig vil de kommende forslag om at styrke **Europols mandat** gøre agenturet bedre rustet til at yde operationel støtte til medlemsstaterne, bl.a. ved at lette grænseoverskridende analyser, en styrket udveksling af oplysninger og koordinerede indsatser mod trusler, der berører Schengenområdet.

Bagved alle disse initiativer ligger nødvendigheden af at etablere en fælles faglig kultur baseret på gensidig tillid og interoperable kompetencer. Kommissionen er i gang med at vurdere, hvordan den bedst kan støtte **uddannelse inden for retshåndhævelse** gennem Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol). Det er særligt vigtigt at afhjælpe mangler inden for specialiserede områder som digital kriminalteknik, lovlig dekryptering og avanceret dataanalyse, eftersom kriminalitet i stigende grad udnytter nye teknologier, herunder kunstig intelligens.

Situationen ved de indre grænser

Schengen bidrager i væsentlig grad til **et velfungerende indre marked** og til EU's **økonomiske velstand**. Når varer, arbejdstagere og tjenesteydelser uhindret passerer de indre grænser, blomstrer grænseregionerne, og de nationale økonomier drager fordel af lavere administrative byrder og stordriftsfordele. For at vurdere "Schengeneffekten" har Kommissionen bestilt en undersøgelse af fordelene ved Schengen og omkostningerne ved at genindføre kontrol ved de indre grænser, som offentliggøres i andet halvår af 2026.

I 2025 forlængede og opretholdt 10 Schengenstater genindførelsen af kontrol ved deres indre grænser ⁽⁵⁵⁾ begrundet i migrations- og sikkerhedshensyn. Disse omfatter den fortsatte ustabilitet langs de vigtigste migrationsruter, brugen af migration som våben af fjendtlige statslige aktører og det vedvarende pres fra grænseoverskridende organiseret kriminalitet.

Når der genindføres kontrol ved de indre grænser, er det afgørende, at medlemsstaterne træffer foranstaltninger for at **begrænse eventuelle negative konsekvenser for grænsegængere og lokalsamfund i grænseområder**. Derfor spillede Schengenkoordinatorens strukturerede dialog med de berørte medlemsstater samt den høringsproces, der blev indledt i henhold til den reviderede Schengengrænsekodeks ⁽⁵⁶⁾, en vigtig rolle og gav konkrete resultater, både ved at afhjælpe ventetider ved de indre grænser og ved at forbedre den operationelle koordinering og udvekslingen af oplysninger. I de fleste tilfælde bestod den genindførte kontrol ved de indre grænser af ikkesystematiske stikprøvekontroller.

Selv om kontrol ved de indre grænser kan spille en rolle i håndteringen af visse medlemsstaters migrations- og sikkerhedsmæssige bekymringer, findes der **mere effektive og virksomme alternativer og løsninger**. Navnlige kan operationelt samarbejde, udveksling af oplysninger og kontrol på medlemsstaternes område udgøre et værdifuldt alternativ til kontrol ved de indre grænser, især gennem ikkesystematisk politikontrol eller

⁽⁵⁴⁾ Kommissionen, "Kommissionen fremlægger strategien for EU's indre sikkerhed (ProtectEU Internal Security Strategy)" (https://home-affairs.ec.europa.eu/news/commission-presents-protecteu-internal-security-strategy-2025-04-01_da).

⁽⁵⁵⁾ Kommissionen, "Midlertidig genindførelse af grænsekontrol" (https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/temporary-reintroduction-border-control_da).

⁽⁵⁶⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1717 af 13. juni 2024 om ændring af forordning (EU) 2016/399 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (EUT L, 2024/1717, 20.6.2024).

mobile teknologier til biometrisk identifikation og sporing af køretøjer ⁽⁵⁷⁾. Rumæniens operationelle fremgangsmåde ved dets indre grænser til Ungarn og Bulgarien udgør et eksempel, der kan følges i andre medlemsstater. Den kombinerer efterretningsbaserede fælles operationer, målrettet risikobaseret politikontrol, fælles patruljer og fuldt funktionsdygtige politisamarbejdscentre.

Hurtig tilbagetagelse af irregulære migranter, der pågribes i grænseområder, kan gennemføres gennem **overførselsproceduren**, et instrument, der blev indført ved den reviderede Schengengrænsekodeks. Flere medlemsstater ⁽⁵⁸⁾ er i færd med at aftale praktiske ordninger for procedurens anvendelse, mens andre fortsat støtter sig på eksisterende bilaterale tilbagetagsaftaler.

Fremadrettet vil EES og den kommende anvendelse af retsakterne i pagten om migration og asyl i væsentlig grad styrke de strukturelle forudsætninger for gradvist at ophæve kontrol ved de indre grænser. Begge initiativer vil give medlemsstaterne operationelle værktøjer til at håndtere migrations- og sikkerhedspres ved deres ydre grænser og modvirke uautoriserede bevægelser inden for Schengenområdet.

Kommissionen er fortsat fast besluttet på at værne om principperne om fri bevægelighed og sikkerhed i hele Schengenområdet og vil snart afgive de udtalelser, der er fastsat i den reviderede Schengengrænsekodeks.

3. NØGLEN TIL KONSOLIDERING OG VEDVARENDE GENNEMFØRELSE: FORVALTNINGEN AF SCHENGENSAMARBEJDET

I de tidligere faser af Schengenintegrationen kunne systemet i vid udstrækning fungere på grundlag af etablerede rutiner, praktisk samarbejde og en udpræget forventning om gensidig tillid mellem medlemsstaterne. Som følge heraf havde forvaltningen af Schengensamarbejdet, der omfatter alle de områder, som er nødvendige for Schengenrådets funktion, en tendens til at spille en støttende snarere end en central rolle, idet den daglige forvaltning i højere grad byggede på uformel koordinering end på en stærk fælles politisk ramme.

Denne kontekst har ændret sig grundlæggende. I dag fungerer Schengen i et langt mere komplekst og krævende miljø, der er præget af geopolitisk ustabilitet, nye sikkerhedstrusler og teknologiske omvæltninger. I denne situation kan Schengens effektivitet og sammenhæng ikke længere hovedsagelig bero på uformelle ordninger. Som det anerkendes i Schengenerklæringen ⁽⁵⁹⁾, kræver styrkelsen af Schengenområdet under de nuværende forhold en forvaltning, der er mere struktureret, mere fælles og mere solidt forankret på politisk plan, og som sikrer klarhed, koordinering og en fælles strategisk retning. **Styrkelse af den nationale forvaltning af Schengensamarbejdet** er derfor den afgørende forudsætning for at sikre, at Schengenområdet effektivt kan reagere på både nuværende og fremtidige udfordringer.

⁽⁵⁷⁾ Kommissionens henstilling (EU) 2024/268 af 23. november 2023 om samarbejde mellem medlemsstaterne for så vidt angår alvorlige trusler mod den interne sikkerhed og den offentlige orden på området kontrol ved de indre grænser (EUT L, 2024/268, 17.1.2024).

⁽⁵⁸⁾ Schengenevalueringerne af Østrig, Rumænien og Slovenien bekræfter, at der endnu ikke er indledt forhandlinger om at gennemføre overførselsproceduren.

⁽⁵⁹⁾ Schengenerklæringen blev vedtaget af Rådet den 12. juni 2025 og bekræftede på ny medlemsstaternes tilsagn om at bevare Schengens integritet: Rådet for Den Europæiske Union, *Schengenerklæringen*, vedtaget den 12. juni 2025 (<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10068-2025-INIT/da/pdf>).

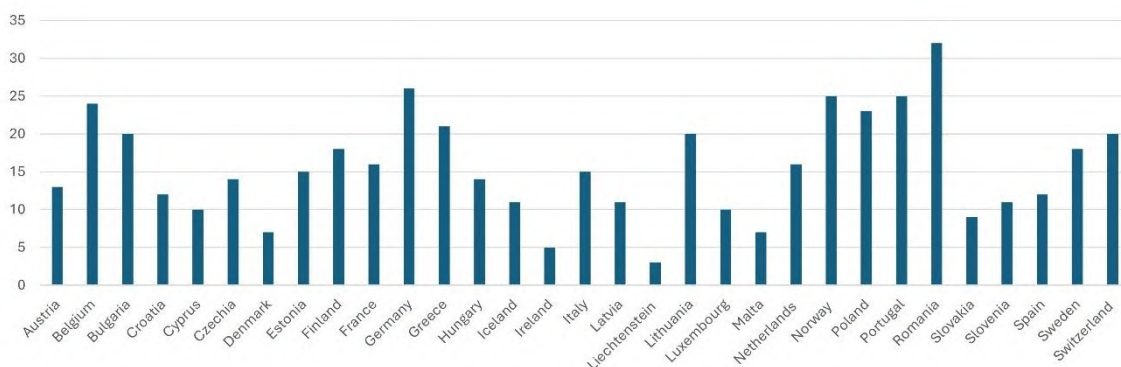
3.1 Styrket forvaltning af Schengensamarbejdet

Schengenresultattavlen for 2025 ⁽⁶⁰⁾ tegner et varieret billede af, hvordan medlemsstaterne bidrager til Schengenområdet funktion:

Samlet Schengenresultattavle pr. december 2025

Selv om der er tydelige fremskridt på mange områder, består der fortsat forskelle, som fører til operationelle mangler og sikkerhedsbrister. Samtidig kan den gensidige tillid mellem medlemsstaterne undergraves, hvis ansvaret ikke varetages konsekvent, hvilket svækker Schengenrådets kollektive styrke og enhed ⁽⁶¹⁾. Ligesom i de foregående år spillede Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen i 2025 en afgørende rolle med hensyn til at identificere områder, hvor der er behov for forbedringer, og fremme en kultur præget af fælles ansvar blandt medlemsstaterne. Mekanismen, som involverer mere end 500 eksperter fra alle Schengenstater, gør det muligt effektivt og rettidigt at identificere mangler samt bedste praksis og innovative løsninger. Disse eksempler på bedste praksis indgår alle i en særlig samling ⁽⁶²⁾, som kan anvise nyttige løsninger og tjene som inspiration for medlemsstaterne.

Antallet af udvalgte eksperter pr. medlemsstat for 2026

⁽⁶⁰⁾ Den samlede Schengenresultattavle vurderer og visualiserer for alle Schengenmedlemsstater den overordnede gennemførelse af de henstillinger, der følger af Schengenevalueringerne. I overensstemmelse med den metode, der blev aftalt med medlemsstaterne i december 2023, er den opdelt i seks politikdimensioner, som hver omhandler centrale aspekter, der er afgørende for, at Schengenområdet kan fungere effektivt. På grundlag af de individuelle Schengenresultattavler, hvor medlemsstaterne tildeles point efter deres gennemførelsesgrad af henstillingerne, illustrerer visualiseringen den samlede gennemsnitlige score pr. dimension i hele Schengenområdet.

⁽⁶¹⁾ Rettidig rapportering af høj kvalitet om de foranstaltninger, der er truffet for at afhjælpe de mangler, der blev konstateret under evalueringen, er en forudsætning for en velfungerende Schengenevaluering- og overvågningsmekanisme.

⁽⁶²⁾ Kommissionens tjenestegrenes arbejdsdokument, *Samling for 2026 af bedste praksis inden for rammerne af Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen*.

Evalueringsaktiviteterne i 2025 ⁽⁶³⁾, herunder de målrettede overvågningsaktiviteter ⁽⁶⁴⁾ og de nyligt iværksatte Schengenovervågningsdialoger ⁽⁶⁵⁾, understregede behovet for, at medlemsstaterne styrker deres nationale rammer for forvaltningen af Schengensamarbejdet og sikrer effektiv koordinering, klar strategisk planlægning og fuld overensstemmelse mellem nationale prioriteter, operationelle behov og EU-finansiering. Disse processer har styrket den daglige gennemførelse af Schengenreglerne, og de understøttes af løbende udvekslinger med Schengenkoordinatoren ⁽⁶⁶⁾.

Nogle medlemsstater har gjort betydelige fremskridt på dette område, idet 12 medlemsstater ⁽⁶⁷⁾ har udpeget nationale Schengenkoordinatore. Derudover viste **Rumæniens første periodiske Schengenevaluering** efter landets fulde integration i Schengenområdet resultaterne af en styrket, samlet model for national forvaltning af Schengensamarbejdet, som sikrer et højt beredskabsniveau ved at integrere institutionelle ordninger, strategisk planlægning, nationale kvalitetskontrolmekanismer samt både politisk og operationel koordinering.

På trods af disse fremskridt står flere medlemsstater stadig over for betydelige udfordringer, når det gælder om at sikre en effektiv forvaltning af Schengensamarbejdet. Rammerne for forvaltningen af Schengensamarbejdet er fortsat fragmenterede, idet ansvaret er fordelt på flere myndigheder, uden at der findes en klar central koordineringsfunktion. Dette afspejler et bredere mønster, hvor gennemførelsen af Schengenreglerne fortsat forvaltes gennem adskilte nationale ordninger med utilstrækkelig integration af ansvar, koordinering og tilsyn.

Effektiv forvaltning af Schengensamarbejdet begynder med **stærke nationale forvaltningsstrukturer**, som bygger på de bestræbelser, der allerede er gjort som led i den europæiske integrerede grænseforvaltning ⁽⁶⁸⁾. De mest avancerede nationale forvaltningsmodeller indeholder fire nøgleelementer. For det første har det vist sig nødvendigt med **en koordineret tilgang** til den nationale forvaltning af Schengensamarbejdet, som indebærer kortlægning og sammenkobling af alle relevante aktører, en klar definition af roller og ansvarsområder på politisk, administrativt og operationelt plan, etablering af formelle koordineringsmekanismer og udpegning af en national Schengenkoordinator med tilstrækkelige tilsynsbeføjelser. For det andet kræves der **en omfattende og strategisk ramme** for at fastlægge en sammenhængende vision på mellemlang og lang sigt for Schengenrådets funktion, som bygger på eksisterende

⁽⁶³⁾I 2025 gennemførte Kommissionen det årlige evalueringsprogram, hvilket førte til Schengenlanderapporter om Bulgarien, Østrig, Rumænien, Slovenien og Schweiz, som snart bliver vedtaget. Kommissionen, "Schengenevaluering og -overvågning" (https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/schengen-governance/schengen-evaluation-and-monitoring_da).

⁽⁶⁴⁾I Grækenland, Frankrig, Italien og Cypern.

⁽⁶⁵⁾Disse dialoger har til formål at forbedre processen for evaluering og overvågning af medlemsstaternes gennemførelse af Schengenstandarderne, og de har fokus på at fremme engagement og forbedre den nationale forvaltning af Schengensamarbejdet gennem strukturerede drøftelser ledet af landekoordinatorer, som tager fat på centrale udfordringer, sikrer rettidig rapportering og opfølgning på henstillinger samt letter tekniske udvekslinger med henblik på at løse vedvarende problemer.

⁽⁶⁶⁾Disse bestræbelser har også gjort det muligt for Kommissionen at vurdere de fremskridt, medlemsstaterne har gjort. På grundlag af de seneste vurderinger af de opfølgingsrapporter, som medlemsstaterne har indsendt, afslutter Kommissionen i disse rapporter Luxembourgs, Portugals og Sveriges handlingsplaner på visumpolitikområdet i overensstemmelse med artikel 21, stk. 3, i forordningen om Schengenevaluering- og overvågningsmekanismen.

⁽⁶⁷⁾Belgien, Bulgarien, Tjekkiet, Frankrig, Kroatien, Cypern, Letland, Litauen, Østrig, Portugal, Rumænien og Finland.

⁽⁶⁸⁾Den integrerede europæiske grænseforvaltning har til formål at sikre en sammenhængende og koordineret forvaltning af EU's ydre grænser gennem fælles operationer, fælles ressourcer og strategiske partnerskaber.

sektorstrategier. For det tredje er **en sammenhængende vision for den operationelle opfølgning**, der omsætter strategiske mål til konkrete foranstaltninger med klare tidsplaner, fastlagte ansvarsområder og passende ressourcer og sikrer en struktureret gennemførelse, nødvendig for at opnå reelle resultater. Endelig bør en stærk national forvaltning ledsages af **tilstrækkelige kapaciteter**, som muliggør en effektiv gennemførelse af Schengenforpligtelserne. Ved at tage disse skridt kan medlemsstaterne sikre et effektivt nationalt ansvar og styrke Schengensystemets sammenhæng på EU-plan.

Det, der står på spil, rækker ud over den enkelte medlemsstats nationale anliggender, eftersom Schengenområdet styrke afhænger af, at den enkelte medlemsstat påtager sig et ansvar over for de øvrige medlemsstater. Evalueringernes reelle værdi ligger i deres evne til at omsætte resultater til fælles konklusioner på europæisk plan. I 2026 vil Kommissionen fortsat støtte medlemsstaterne i denne indsats for at styrke forvaltningen af Schengensamarbejdet gennem Schengenevaluerings- og overvågningsmekanismen, herunder ved hjælp af evalueringsaktiviteter i Tyskland, Belgien, Nederlandene og Liechtenstein⁽⁶⁹⁾. Medlemsstaterne vil også modtage vejledning og ressourcer til at styrke deres nationale forvaltningsrammer samt finansiel støtte inden for rammerne af en særlig indkaldelse under instrumentet for finansiel støtte til grænseforvaltning og visumpolitik (IGFV).

3.2 Gennemførelse af Schengensamarbejdet gennem målrettet EU-finansiering

Styrkelse af den nationale forvaltning af Schengensamarbejdet bør gå hånd i hånd med en strategisk anvendelse af EU-finansiering. Dette er særlig vigtigt i forberedelserne til den næste flerårige finansielle ramme for 2028–2034. Selv om det forudsætter en aftale mellem Europa-Parlamentet og Rådet, indebærer Kommissionens forslag om finansiering af Schengeninitiativer inden for denne ramme et stærkere fokus på resultater og den strategiske anvendelse af EU-finansiering. I denne forbindelse vil **EU-finansiering** bidrage til at støtte den nationale forvaltning af Schengensamarbejdet og foranstaltninger på en koordineret og målrettet måde i fuld overensstemmelse med de strategiske prioriteter, der er fastlagt under Schengenevalueringerne.

Efterhånden som forberedelsesprocessen for den næste flerårige finansielle ramme fortsætter, er det afgørende at forbinde de strukturreformer, der er identificeret i Schengenevalueringerne, og de overordnede Schengenprioriteter, der er fastlagt for cyklusen 2026-2027, med programmeringen af EU-finansiering på området indre anliggender gennem planerne for nationale og regionale partnerskaber, så EU's mål kan omsættes til nationale investerings- og reformdagsordener.

3.3 Fuldførelse og udvidelse af Schengenområdet

Schengen er udformet som en fælles ramme, hvor fælles regler, standarder og ansvar gælder ens for alle deltagende medlemsstater.

I en stadig mere kompleks geopolitisk kontekst yder **Cypern** et unikt bidrag til styrkelsen af den fælles situationsbevidsthed med hensyn til risici og muligheder i sin region, og landet bidrager samtidig med en erfaring, som styrker den kollektive kapacitet på grænse-, migrations- og sikkerhedsområdet. I denne forbindelse gennemførte Kommissionen i december 2025 en Schengenovervågningsaktivitet for at vurdere Cyperns beredskabsniveau og støtte de næste skridt hen imod landets fulde tiltrædelse af Schengenområdet. Der blev gjort betydelige fremskridt i 2025, idet de cypritiske myndigheder gennemførte væsentlige reformer og foranstaltninger i overensstemmelse

⁽⁶⁹⁾Kommissionen, "Schengenevaluering og -overvågning – Migration og indre anliggender" (https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen/schengen-area/schengen-governance/schengen-evaluation-and-monitoring_da).

med de højeste Schengenstandarder. **Irland** har fortsat sine bestræbelser på at påvise sin parathed til fuldt ud at anvende de dele af Schengenrammen, der vedrører Schengenområdet indre sikkerhed.

Det er også nødvendigt fortsat at uddybe det strukturerede samarbejde med udvidelsespартnerne. **EU-kandidater er Schengenkandidater**, og derfor er det afgørende at sikre, at Schengenparathed systematisk indarbejdes i EU-tiltrædelsesprocessen. Det første skridt på vejen mod et Schengenmedlemskab er at etablere robuste rammer for forvaltningen af Schengensamarbejdet på nationalt plan. Derfor har Kommissionen allerede **intensiveret sit engagement med udvidelseslandene**. Sammen med Frontex og eksperter fra medlemsstaterne afholdt Kommissionen i februar 2026 det første oplysningsmøde om forvaltningen af Schengensamarbejdet for udvidelseslandene. Dette initiativ, som blev afholdt i Montenegro, gav praktisk vejledning om opbygningen af effektive nationale koordineringsstrukturer. Det bekræftede også den store interesse fra udvidelseslandene og fremhævede merværdien af en tidlig og struktureret forberedelse. Samtidig er der i forhandlingerne et øget fokus på de tidlige Schengenforberedelser, herunder tæt overvågning af udvidelsespартnerens udvikling og gennemførelse af Schengenhandlingsplaner samt ydelse af landespecifik teknisk bistand til støtte for kandidatlandene i denne proces.

4 NÆSTE SKRIDT

Konsolidering af de opnåede resultater og afhjælpning af eventuelle resterende mangler vil sikre, at Schengenområdet forbliver årvågent og velforberedt, da geopolitiske forhold i hastig udvikling i væsentlig grad kan påvirke dynamikken i migration og sikkerhed. For Schengencyklussen 2026–2027 opfordrer Kommissionen Schengenrådet til på sit næste møde i juni 2026 at tilslutte sig nedenstående prioriteter.

Prioriterede gennemførelsestiltag for Schengencyklussen 2026–2027

1. For at støtte Schengens eksterne dimension

På EU-plan:

- Der bør foreslås en **revision af visumkodeksen** med målrettede foranstaltninger til at styrke EU's sikkerhed.
- **EU's globale konkurrenceevne** bør styrkes ved yderligere at udvikle gensidigt fordelagtige partnerskaber med centrale partnerlande for at tiltrække talenter til innovation.

2. For at sikre en integreret ydre grænse med henblik på et sikkert Schengenområde

På nationalt plan bør Schengenlandene:

- fremme **digitaliseringen** af procedurer og udviklingen af store IT-systemer, herunder deres interoperabilitet fortsætte den effektive gennemførelse af ind- og udrejsesystemet ved alle grænseovergangssteder, herunder ved at tage alle funktionaliteter i brug på passende vis, reducere behandlingstiderne, øge anvendelsen af automatiserede løsninger ved grænserne og forbedre registreringen samt kvaliteten af biometriske data sikre en velforberedt lancering af ETIAS med tilstrækkelig testning og de nødvendige ressourcer på plads
- fortsat forbedre **kvaliteten og effektiviteten af grænsekontrollen** ved fuldt ud at udnytte de eksisterende systemer og deres interoperabilitet samt ved yderligere at udvikle de nationale kapaciteter til grænseovervågning, herunder uddannelse og infrastruktur

- sikre et højt niveau af **situationsbevidsthed** og en indgående forståelse af trusler og nye udfordringer ved at konsolidere evidensbaseret og efterretningsstyret politikudformning
- sikre en effektiv gennemførelse af **screeningforordningen** ved at afsætte ressourcer og kapaciteter, herunder ved at etablere en uafhængig overvågningsmekanisme
- styrke og videreudvikle **beredskabsplanlægningen** for at øge reaktionskapaciteten i krisesituationer og sikre større beredskab ved at fremme en mere europæisk tilgang.

3. For at øge effektiviteten af tilbagesendelsessystemerne

På nationalt plan bør Schengenlandene:

- sikre en effektiv gennemførelse af **grænseproceduren for tilbagesendelse**
- styrke de nødvendige **operationelle kapaciteter og værktøjer** til at understøtte processen for tilbagesendelse og reintegration, herunder ved at sikre tilstrækkelige kapaciteter til tilbagesendelsesprocedurer, modernisere værktøjer og systemer såsom sagsstyring i forbindelse med tilbagesendelse og fuldt ud udnytte funktionerne i Schengeninformationssystemet
- gøre brug af **Frontex-støtte** og aktivt håndtere udfordringer med at dække behovet for udsendelse af tilbagesendelsesspecialister.

4. For at konsolidere de operationelle rammer for samarbejdet om den indre sikkerhed

På EU-plan:

- Arbejdet i **den uformelle ekspertgruppe vedrørende grænseoverskridende operationelt retshåndhævelsessamarbejde** bør fremmes ved at behandle fælles operationer, grænseoverskridende overvågning og sikker kommunikation.
- Den **strukturerede dialog, som fremmes af Schengenkoordinatoren**, bør fortsættes med alle medlemsstater, som berøres af eller påvirkes af kontrol ved de indre grænser, med henblik på gradvis ophævelse af kontrollen.

På nationalt plan bør Schengenlandene:

- fuldende den retlige og operationelle gennemførelse af direktivet om udveksling af oplysninger, herunder gennem fuldt funktionsdygtige **centrale kontaktpunkter** og ved at fremme den **systematiske anvendelse af Europols informationssystemer**, såsom SIENA
- fuldt ud udnytte alle de **forbedrede funktioner** i Schengeninformationssystemet
- håndtere behovene for **personaleressourcer og teknisk kapacitet (herunder uddannelse og digital infrastruktur)**, så de svarer til de operationelle behov
- **gøre fuld brug** af alle de instrumenter, som **den reviderede Schengengrænsekodex** stiller til rådighed, med henblik på gradvist at afvikle kontrol ved de indre grænser uddybe regionale samarbejdsinitiativer og styrke den fælles operationelle kapacitet ved at **udvide rammerne for retshåndhævelsessamarbejdet**.

5. For at styrke forvaltningen af Schengensamarbejdet

På EU-plan:

- Konsolideringen af de opnåede resultater og gennemførelsen af de prioriteter, der er fastlagt i denne rapport, bør sikres, bl.a. gennem **mere systematiske landespecifikke drøftelser** og ved strategisk finansiering under den næste FFR.
- **Cyperns** tiltrædelse af Schengenområdet bør fuldføres.
- De nødvendige procedurer for de Schengenregler, der er relevante for den indre sikkerhed i **Irland**, bør gennemføres fuldt ud.
- Det stærke engagement over for **udvidelseslandene** bør fortsættes.

På nationalt plan bør Schengenstaterne:

- **styrke de nationale rammer for forvaltningen af Schengensamarbejdet** med udgangspunkt i de avancerede nationale forvaltningsmodeller, alt sammen under tilsyn af en udpeget national **Schengenkoordinator**.